

Εκκληση των Ιδρυμάτων Ανταλλαγέντων

93 χρόνια πριν, στις 30 Ιανουαρίου του 1923, οι κυβερνήσεις της Τουρκίας και της Ελλάδας υπέγραψαν μια συνθήκη για την υποχρεωτική ανταλλαγή των εγκατεστημένων στην Τουρκία Ελλήνων Ορθοδόξων με τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα Τούρκους Μουσουλμάνους.

Με την συνθήκη αυτή η οποία συμπεριλάμβανε και αυτούς που εγκατέλειψαν τις πατρίδες τους μετά τις 18 Οκτωβρίου του 1912, την ημερομηνία της συμμετοχή της Ελλάδας στους Βαλκανικούς πολέμους, 2.000.000 περίπου άνθρωποι αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις πατρογονικές τους εστίες.

Οι Ανταλλαγέντες άφησαν πίσω τους τα χώματα που καλλιεργούσαν οι πρόγονοί τους επί αιώνες, τις δουλειές τους, τους ναούς τους και τους τάφους των αγαπημένων τους. Έμειναν επί μήνες ολόκληρους σε σκηνές στημένες πρόχειρα σε λιμάνια και σιδηροδρομικούς σταθμούς. Ταξίδεψαν επί εβδομάδες με ακατάλληλα για την μεταφορά ανθρώπων πλοία. Είδαν να ρίχνονται στην θάλασσα οι αγαπημένοι τους που έχασαν την ζωή τους στις δύσκολες αυτές περιπλανήσεις. Πολλοί έχασαν την υγεία τους και της ζωή τους από τις κακουχίες και την πείνα. Διαλύθηκαν οικογένειες και δεν κατάφεραν οι πρόσφυγες να εγκλιματιστούν εύκολα στις νέες τους πατρίδες.

Για πολλά χρόνια δεν τους επιτράπηκε να επισκεφτούν τις πατρογονικές τους εστίες. Οι πρόσφυγες της πρώτης γενιάς αποχώρησαν από την ζωή αθόρυβα με αυτό το παράπονο. Τα τελευταία χρόνια, όλο και περισσότερα παιδιά και εγγόνια προσφύγων θέλουν να επισκεφτούν τις πατρίδες των προγόνων τους για να τιμήσουν την μνήμη τους. Θέλουν να δουν τις πόλεις, τα χωριά, τις γειτονιές και τους ναούς των πατεράδων τους, να ακολουθήσουν τα χνάρια της προσωπικής τους ιστορίας και του δικού τους πολιτισμού. Η επιβολή όμως «βίζας» στους Τούρκους υπηκόους και η δυσκολία έκδοσής της προκαλούν απογοήτευση.

– Ζητάμε για μία ακόμη φορά από τους αρμόδιους φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καταργήσουν την βίζα που χωρίζει τους λαούς της Τουρκίας και της Ελλάδας. Οι πρόσφυγες από της Ελλάδα με τουρκικά διαβατήρια θέλουν να μπορούν να επισκέπτονται τις πατρογονικές τους εστίες όπως τις επισκέπτονται και οι Έλληνες Ορθόδοξοι ομόλογοί τους.

– Έως ότου καταργηθούν οριστικά οι βίζες, ζητάμε να εκδίδονται βίζες 5 και 10 ετών, όπως αυτές που εκδίδουν η Αγγλία και οι Η.Π.Α.

– Εάν το νομικό πλαίσιο της βίζας Schengen δεν επιτρέπει την χορήγηση μακρόχρονης βίζας, ζητάμε από την Ελλάδα κι την Τουρκία να δώσουν διπλή υπηκοότητα στους πρόσφυγες πρώτης γενιάς που αναγκάστηκαν να φύγουν από τις πατρίδες τους με την Ανταλλαγή, στα παιδιά και στα εγγόνια τους.

– Οι Ανταλλαγέντες είναι καταγεγραμμένοι στους καταλόγους της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Αρχείων Πρωθυπουργίας της Τουρκικής Δημοκρατίας. Ζητάμε από τις αρμόδιες αρχές να ξαναδημοσιεύσουν σε ψηφιακή μορφή τις καταγραφές των προγόνων μας στους ψηφιακούς καταλόγους του Muhtelit Mübadele Komisyonu Tasfiye Talepnamelerinin Cumhuriyet Arşivi.

- Ζητάμε από τις κυβερνήσεις της Ελλάδος και της Τουρκίας να προστατέψουν και να αναπαλαιώσουν τα τζαμιά, τις εκκλησίες, τους τεκέδες, τα μοναστήρια και τα νεκροταφεία που άφησαν πίσω τους οι πρόσφυγες. Εκτιμούμε τις ιδιωτικές πρωτοβουλίες και τις προσπάθειες των δημοτικών αρχών για την διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς. Ζητάμε από τις κρατικές αρχές των δύο χωρών και την Ευρωπαϊκής Ένωση να στηρίξουν με τεχνικά και οικονομικά μέτρα αυτές τις πρωτοβουλίες.

Τα Ιδρύματα των Ανταλλαγέντων θέλουν επίσης να εκφράσουν την ανησυχία που αισθάνονται για τις αιματηρές συγκρούσεις και τους πολέμους που συνεχίζουν στην Μέση Ανατολή.

Οι πόλεμοι και οι συρράξεις στην Μέση Ανατολή καταστρέφουν την πολιτιστική κληρονομιά χιλιετιών. Εκατοντάδες χιλιάδες συνάνθρωποί μας έχασαν την ζωή τους και ο αιματηρός πόλεμος συνεχίζει. Εκατομμύρια πρόσφυγες εγκαταλείπουν τις εστίες τους για να σώσουν τις ζωές τους. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία των Ηνωμένων Εθνών το σύνολο των προσφύγων που εγκατέλειψαν την Συρία έως τον Δεκέμβριο του 2015 ήταν 4.390.439. Οι καταγεγραμμένοι πρόσφυγες στην Τουρκία έχουν φθάσει τους 2.400.000. Πολλοί από αυτούς ξεκινούν με λαστιχένιες βάρκες μοιραία ταξίδια στο Αιγαίο για να περάσουν στην Ελλάδα και από εκεί στις ευρωπαϊκές χώρες. Στα κρύα νερά του Αιγαίου και της Μεσογείου πνίγονται καθημερινά 9 πρόσφυγες. 3.771 έχουν πεθάνει σε έναν χρόνο και το 20 % τους είναι παιδιά 0 – 11 χρόνων, όπως ο μικρός Αϊλάν.

Τα Ιδρύματα Ανταλλαγέντων, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων που διοργανώνουν για την 93^η επέτειο της Ανταλλαγής τιμούν την μνήμη των θυμάτων πολέμου, πολεμικών συρράξεων και τρομοκρατικών επιθέσεων. Τιμούν επίσης και την μνήμη όσων έχασαν την ζωή τους στην δύσκολη περίοδο της Ανταλλαγής και των μικρών παιδιών σαν τον Αϊλάν που έχασαν την ζωή τους στο ταξίδι της ελπίδας ρίχνοντας στην θάλασσα κόκκινα γαρύφαλλα.

Καταδικάζομαι όσους ξεκίνησαν, συνεχίζουν και μένουν θεατές στους πολέμους αυτούς που εξυπηρετούν ιμπεριαλιστικά συμφέροντα, γίνοντας αιτία να πεθάνουν εκατοντάδες χιλιάδες και να εκπατριστούν εκατομμύρια συνανθρώπων μας και φωνάζουμε με όλη μας την δύναμη:

Σταματήστε τον πόλεμο!

Σταματήστε τους θανάτους!

Ας τελειώσει πια το δράμα των προσφύγων!

Οι λαοί στα χώματα μας έχουν πλούσια παράδοση συνύπαρξης αιώνες τώρα. Εμείς, τα παιδιά και τα εγγόνια των Ανταλλαγέντων, πιστεύουμε ακράδαντα ότι στον γεωγραφικό μας χώρο μπορούμε να έχουμε ειρήνη αντί για πόλεμο και ότι μπορούν να δημιουργηθούν συνθήκες για την ειρηνική συνύπαρξη των λαών στην θέση της υποχρεωτικής εξορίας.

Χαιρετίζουμε με αγάπη κι εκτίμηση την μνήμη των θυμάτων του πολέμου και της προσφυγιάς και ευχόμαστε ποτέ να μην ξαναζήσει κανείς αυτές τις πίκρες.

Με εκτίμηση

30.01.2016

FOUNDATIONS

1. The Foundation of Lausanne Treaty Emigrants
2. The Aegean Regional Representative of the Foundation of Lausanne Treaty Emigrants
3. The Mudanya Regional Representative of the Foundation of Lausanne Treaty Emigrants

ASSOCIATIONS

4. Adana Association of Cretans
5. Alaçam Research Association for Population Exchange and Balkan Turkish Culture
6. Amasya Research Association for Population Exchange and Balkan Turkish Culture
7. Ankara Association of Lausanne Treaty Emigrants
8. Antalya Association of Cretans
9. Ayvalık Association of Cretans
10. Bursa Culture and Solidarity Association of the Lausanne Treaty Emigrants
11. Association of Great Population Exchange
12. Çukurova Culture and Solidarity Association of Cretan Emigrants
13. Edirne Association of Lausanne Treaty Emigrants
14. Fethiye Social Solidarity Association of Migrant Romans
15. Gelibolu Association of Lausanne Treaty Emigrants
16. Gemlik Culture and Solidarity Association of Cretan and Rumelian Turks
17. Giresun Research Association for Lausanne Treaty Emigrants and Balkan Culture
18. Culture, Friendship and Solidarity Association of Cretans (Kuşadası)
19. Isparta Association of Lausanne Treaty Emigrants
20. İçel Association of Cretan Turks (Mersin)
21. İzmir Association of Cretans
22. Kapadokya Social, Culture and Solidarity Association of Rumelian Exchangees

23. Kartal Culture and Solidarity Association of Rumelian Exchangees
24. Kuşadası Culture and Solidarity Association of Thessaloniki Exchangees and Rumelian Migrants
25. Association of Lausanne Treaty Emigrants (İstanbul)
26. Samsun Research Association for Population Exchange and Balkan Culture
27. Sarıyer Association of Lausanne Treaty Emigrants
28. Education, Culture and Solidarity Association of Turks from Thessaloniki and Those from Buca Yaylacık (İzmir)
29. Silifke Association of Cretans
30. Sinop Research Association for Population Exchange and Balkan Culture
31. Tarsus Association of Cretan Turks
32. Culture and Solidarity Association of Mersin Ihsaniye/Melemez